

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն *Ա. Բեգլարյան* Օվյան

<< *ՕԲ* >> սեպտեմբեր 2023 թ.

**ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

<<Կապանի N2 ավագ դպրոց>> ՊՈԱԿ

12-րդ <<բ>> դասարան

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան

Արզումանյան Արա Օնիկի

դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆՆԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԿՐԹՈՒՅԹՆԵՐ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

- ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,
- բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,
- գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,
- դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,
- ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,
- զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջեռաբերություն և քննադատական մոտեցում,
- ը. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,
- ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,
- թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

- ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,
- բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,
- գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,
- դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,
- ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.
- 3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝
- ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,
- բ. սովորել և սովորեցնել,
- գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,
- դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,
- ե. բախումնային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

գ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

- ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,
- բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,
- գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամկարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,
- դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,
- ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,
- զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը.

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ սպորտակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգորողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակեր- տական շարժի համարը	Ծննդյա ն թիվ	Ճոխում	Ճիւ	Մեք	Վիտակր	Ղշմձ
1	Աթանեսյան Մարտուն Վրեժի	30.08.21, հր.8 1	1546	2006	03	28	Ար		
2	Ավետիսյան Թինա Խաչատուրի	02.09.21, հր.4	1461	2006	10	26	Իգ		
3	Բաբայան Սոնա Առնակի	30.08.21, հր.9 6	1462	2006	07	11	Իգ		
4	Բախշյան Անուշ Արամի	30.08.21, հր.8 1	1463	2006	07	09	Իգ		
5	Բաղդասարյան Միլենա Էդգարի	30.08.21, հր.8 1	1464	2006	07	04	Իգ		
6	Բժշկյան Սաթենիկ Զաքարի	30.08.21, հր.8 1	1465	2006	11	24	Իգ		
7	Գաբրիելյան Էդիտա Միխայելի	30.08.21, հր.8 1	1466	2006	04	05	Իգ		
8	Գրիգորյան Անի Արտակի	30.08.21, հր.8 1	1467	2006	10	23	Իգ		
9	Գրիգորյան Էլեն Կարենի	30.08.21, հր.8 1	1468	2006	07	04	Իգ		
1 0	Դավթյան Անահիտ Արտյունի	30.08.21, հր.8 1	1469	2006	08	19	Իգ		
1 1	Դավթյան Էմին Գրիգորի	30.08.21, հր.8 1	1470	2006	09	03	Ար		
1 2	Հայրապետյան Մարտա Արմենի	30.08.21, հր.8 1	1471	2006	0	25	Իգ		
1 3	Հարությունյան Անահիտ Արշակի	30.08.21, հր.8 1	1472	2006	06	20	Իգ		
1 4	Հովհաննիսյան Դավիթ Կարենի	30.08.21, հր.8 1	1474	2006	08	22	Ար		
1 5	Հովհաննիսյան Թինա Սոսիկի	30.08.21, հր.8 1	1475	2006	01	13	Իգ		
1 6	Հովսեփյան Ինգա Կարենի	30.08.21, հր.8 1	1476	2006	09	27	Իգ		
1 7	Ղազարյան Նարեկ Սամվելի	30.08.21, հր.8 1	1478	2006	12	29	Ար		
1 8	Ղոնյան Լիզա Ստեփանի	30.08.21, հր.8 1	1479	2006	02	12	Իգ		
1 9	Մաթևոսյան Արտուր Արթուրի	30.08.21, հր.8 1	1480	2006	04	03	Ար		
2 0	Մարտիրոսյան Էրիկ Մարատի	30.08.21, հր.8 1	1481	2006	01	11	Ար		
2 1	Մեսրոպյան Էմմա Արմենի	30.08.21, հր.8 1	1483	2006	05	14	Իգ		

2 2	Մկրտումյան Անահիտ Էմիլի	30.08.21, հր.8 1	1455	2006	04	06	Իգ		
2 3	Մկրտչյան Նոննա Արայի	30.08.21, հր.8 1	1484	2006	05	11	Իգ		
2 4	Նահապետյան Անգելինա Մարատի	30.08.21, հր.8 1	1545	2006	04	03	Իգ		
2 5	Պետրոսյան Էլեն Արմանի	30.08.21, հր.8 1	1485	2006	09	05	Իգ		
2 6	Սահակյան Ջուլիա Վահագնի	30.08.21, հր.8 1	1486	2005	06	29	Իգ		
2 7	Սաղաթեյան Ժորա Վազգենի	30.08.21, հր.8 1	1487	2006	03	06	Ար		
2 8	Սարգսյան Ալեն Ստեփանի	30.08.21, հր.8 1	1488	2006	08	20	Ար		
2 9	Սարգսյան Սյունե Խաչատուրի	30.08.21, հր.8 1	1489	2006	10	17	Իգ		
3 0	Ստեփանյան Մոնիկա Համլետի	30.08.21, հր.8 1	1507	2006	06	04	Իգ		
3 1									

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	ընտանիքում ծնվածները
1	Մ.Հարությունյան 14/69	077 15 63 43	<<ՎԱ ՄԱՔՍ>> ՍՊԸ	ապահով	
2	Շահումյան 11/18	098 92 63 48	ԶՊՄԿ	ապահով	
3	Ռ.Մինասյան 10/12	094 50 35 27	<<Էյ Ընդ Էյ մայնինգ>>-հանքի պետ	ապահով	
4	Հալիձորի 1/32	098 50 50 20	<<Զեփելին քար>>- կոորդինատոր	ապահով	
5	Դավիթ-Բեկի 7/6	094 02 43 49	Կապանի պետական բժ. կենտրոն-վարորդ	ապահով	
6	Բաղաբերդ 26	077 53 54 74	<<Ապառաժ>>ՓԲԸ- տրանսպորտի պետ	ապահով	
7	Շահումյան 14/23	093 17 07 25	ԶՊՄԿ մեխանիկ, ինժեներ	ապահով	
8	Հալիձոր 8/22	094 00 28 68	<<ՆԻԱՇ>> ՍՊԸ - վարորդ	ապահով	
9	Չորքի 15/62	077 06 35 63	ԶՊՄԿ- մասնագետ	ապահով	
10	Շահումյան 18/34	094 76 73 59	Կապանի լեռնահ. կոմբինատ- մեքենայավար	ապահով	

11	Մ.Ստեփանյան 40/20	093 03 32 52-հայր	<<Զանգեզուր ՊՐՈ>> ՍՊԸ- համակարգչային տեխնիկ	ապահով	
12	Դավիթ-Բեկի 2/7	093898643	Ոստիկ.ԱՎՎ անձնագրային բաժ.	անապահով	Միակողմանի ծնողազուրկ
13	Լեոնազործների 5/18	077 79 77 09	ԱԶ	ապահով	
14	Դավիթ- Բեկի 4/12	098 41 50 20	ԿՏԱԿի համակարգող	ապահով	
15	Շահումյան 22/8	077 42 41 23	ԶՊՄԿ փականագործ	ապահով	
16	Երկայթուղայինների 9/27	098 89 20 55	Էլ. ցանց	ապահով	
17	Մ.Հարությունյան 10-69	093 19 82 80	Չարատ Կապան-Փարիկի մենեջեր	ապահով	
18	Մ.Ստեփանյան տ.38	077 76 66 22	<<ԼԵՌԵՔՍ>>ՍՊԸ	ապահով	
19	Դավիթ-Բեկի 10/59	093 11 99 20	ԱԶ	ապահով	
20	Մ.Պապյան 5/20	098 77 57 33	ԶՊՄԿ	ապահով	
21	Գ.Նժդեհի տ.161	07752 62 44	Դեղատան աշխատող	անապահով	2րդ խմբի հաշմանդամ, ազատամարտիկ
22	Դավիթ-Բեկի 10/57	094 44 43 91	Կապանի լեռն. կոմբ. Շահումյանի հանքափոր	ապահով	
23	Մ.Հարությունյան 5/33	094 07 03 08	<<Ապառաժ>> ՓԲԸ հանքի մենեջեր	ապահով	
24	Մ.Պապյան 20 ա/34	093 40 93 90	<<Ապառաժ>>	ապահով	
25	Դավիթ-Բեկի 5/64	094 82 72 33	Շուկայի զարգացման պատասխանատու	ապահով	
26	Բաղաբերդի 2ա/71	098 13 30 73	<<ԼԵՌԵՔՍ>>ՍՊԸ	ապահով	
27	Ձորքի 19/18 /գ. Տանձատափ	094 17 02 53 74 89 06	Չի աշխատում	ապահով	
28	Ռ.Մինասյան 20/61	094 74 89 06	<< ԲՈՒՍ>> ՍՊԸ	ապահով	
29	Մ.Պապյան 5/20	098 33 08 21	Չի աշխատում	ապահով	
30	Լեոնազործների 5/23	094 79 92 02	Կապանի լեռն. կոմբ./ ավագ տեխնոլոգ		

1.ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)___12ր դասարանը ունի տնտեսագիտական ուղղվածություն: Դասարանում սովորում են 30 աշակերտներ (8 տղա, 22 աղջիկ): Դասարանական կոլեկտիվը ձևավորվել է քաղաքի տարբեր հանրակրթական դպրոցներից եկած աշակերտներով: Կան հետաքրքրասեր աշակերտներ, առաջատարներ: Բոլորն էլ ձգտում են հաղթահարել նոր պայմաններում կազմակերպված ուսումնական գործընթացի դժվարությունները, հարգում են իրենց հասցեին արված յուրաքանչյուր ճիշտ, արդարացի դիտողություն: Դասարանում տիրում է առողջ մթնոլորտ, ունենք ամուր և համերաշխ կոլեկտիվ: _____

2.ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՆԱԿԱՆ նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում___Նպաստել աշակերտների մոտ ինքնադաստիարակության, ինքնաքննադատության, հանդուրժողականության, լսելու և ուրիշի կարծիքը հարգելու կարողությունների զարգացմանը

3._ապահովել սովորողների անվտանգությունը, հետևել դասապրոցեսին, նրանց ակտիվությանը, առաջադիմությանը_____

_աշխատանքներ տանել ամրապնդելու ծնող-դպրոց կապը: Ծնողական ժողովներին կազմակերպել թեմատիկ քննարկումներ և ամրապնդել ծնող-աշակերտ-ուսուցիչ եռանկյունին և փոխհարաբերությունները՝ հաշվի առնելով տարիքային ու խառնվածքի առանձնահատկությունները:_____

---

1. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն_արժեքային համակարգի ձևավորում _____

Մերմանել հոգևոր արժեքներ: Ծանոթացնել երեխաներին հայկական եկեղեցական տոներին, նրանց մոտ ձևավորել հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ, մասնակցել եկեղեցական տոներին, կազմակերպել այցելություն Սրբ.Մ.Մաշտոց եկեղեցի, Վահանավանք, Հալիձորի բերդ:

Ձևավորել վերաբերմունք ընթացանության, հայկական մշակույթի նկատմամբ, սեր հայրենիքի, մայրենի լեզվի, հայոց պատմության նկատմամբ: Զարգացնել ազնիվ, բարի, վսեմ հատկանիշներ:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն___Դասական արվեստի համամարդկային արժեքների ճանաչողություն, ըմբռնում, ընկալում; Ձևավորել գեղարվեստական ճաշակ, արթնացնել սեր սեփական-մշակույթի, արվեստի, ավանդույթների նկատմամբ: Կազմակերպել զրույցներ վերը նշված թեմայով, այցելել բնության գիրկ, պատմական հուշարձաններ, թանգարաններ:

___3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն _ Ձևավորել հայրենասեր անհատ, նրանց մեջ վառ պահել ազգի հերոսների հիշատակը: Անցկացնել զրույցներ Արցախյան և 44 օրյա պատերազմի մասին, ձևավորել ապագայի խիզախ զինվորներ ու հայրենասեր քաղաքացիներ:

1.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն_Ձևավորել գաղափարներ առողջ մարմնում առողջ հոգի, մտավոր և հոգևոր դաստիարակությունն սկսվում է ֆիզիկական դաստիարակությունից: _Հորդորել աշակերտների մասնակցելու սպորտային պարապմունքների: Ծանոթացնել առողջ

ապրելակերպի և հիգիենայի կանոններին, համագործակցել ֆիզկուլտուրայի ուսուցչի և բուժքրոջ հետ, կազմակերպել արշավներ և էքսկուրսիաներ դեպի բնության գիրկ:_____

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն_Ձևավորել դրական վերաբերմունք աշխատանքային ռեժիմի, աշխատավոր մարդու նկատմամբ: Արժևորել աշխատանքը և նրա ստեղծած բարիքները: Մասնակցել համադպրոցական բոլոր շաբաթօրյակներին՝ աշակերտների մոտ սերմանելով սեր աշխատանքի նկատմամբ:_____

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն՝ <<Բնությունը կյանքի սկիզբն է>> նշանաբանով կապել աշակերտներին բնության հետ: Արթնացնել սեր բնության հանդեպ, սերմանել հետաքրքրություն բնության ու շրջապատի մաքրության անձնական պատասխանատվության վերաբերյալ: _____Մասնակցել համայնքի բնապահպանական խնդիրների լուծմանը (մաքրման աշխատանքներ, ծառատունկ)_____

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը_____Ծնողներին մասնակից դարձնել երեխայի դպրոցական առօրյային: Ծանոթանալ նրանց կյանքի, կենցաղի պայմաններին, օրվա ռեժիմին, դասապատրաստման ընթացքին: Ծնողներին տեղյակ պահել նրանց առողջության, առաջադիմության և կարգապահության մասին, նրանց ներգրավել դպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումներին:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿԶԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
I	Ազնիվ ու անկեղծ, հանդուրժողական հարաբերություններ մեր դասարանում: Աշակերտների իրավունքներն ու պարտականությունները:		դասղեկ աշակերտներ
II	Անկախության օր		դասղեկ աշակերտներ
III	Հավերժ փառք մեր հերոսներին		դասղեկ աշակերտներ
IV	Ով է իսկական ընկերը:		դասղեկ աշակերտներ
V	Դասարանական առող. կոլոկտիվի պահպանման գաղափարը		դասղեկ աշակերտներ
VI	Հայտնի մարդկանց կյանքի պատմությունից		դասղեկ աշակերտներ
VII	Ում են շնորհում Նոբելյան մրցանակ:		դասղեկ աշակերտներ
VIII	Կարողանում եմ կազմակերպել ժամանակս:		դասղեկ աշակերտներ
IX	Գթասրտությունն ի հակադրություն դաժանության:		դասղեկ աշակերտներ
X	Ներողամտություն, թե վրեժխնդրություն:		դասղեկ աշակերտներ
XI	<<Մնունդը և առողջությունը>> զրույց:		դասղեկ աշակերտներ
XII	Միրվա մասնագիտության կարեվորությունը		դասղեկ աշակերտներ
XIII	Ավարտին է մոտենում 1ին կիսամյակը:		դասղեկ աշակերտներ

XIV	Սեռային հավասարության գիտակցումը:		դասղեկ աշակերտներ
XV	Ինչպես պայքարել վատ սովորությունների դեմ:		դասղեկ աշակերտներ
XVI	Ինչպես պայքարել անտարբերության դեմ:		դասղեկ աշակերտներ
XVII	Հատուկ հաղորդումների, թեմատիկ ֆիլմերի և տեսհոլովակների դիտում		դասղեկ աշակերտներ
XVIII	Արդյոք միշտ են ծնողները ճիշտ: Լավ ու վատ բնավորություն:		դասղեկ աշակերտներ
XIX	Հայաստանի աշխարհաքաղաքական իրավիճակը		դասղեկ աշակերտներ
XX	Ընթացիկ կարգապահական հարցերի քննարկում		դասղեկ աշակերտներ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
XXI	Մարդը և շրջակա միջավայրի պահպանությունը		դասղեկ աշակերտներ
XXII	Խոնարհվիր գրքին, որ բարձրանաս նրանով:		դասղեկ աշակերտներ
XXIII	Մայրս մեր տան ճրագն է:		դասղեկ աշակերտներ
XXIV	«Կյանքը դպրոց է, որը պետք չէ շտապել ավարտել» քննարկում:		դասղեկ աշակերտներ
XXV	Ժամանակակից տեխնոլոգիաների դերը մեր առօրյայում:		դասղեկ աշակերտներ
XXVI	Սեփական կարծիքի ձևավորման դերը մարդու արժեհամակարգում:		դասղեկ աշակերտներ

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱԾՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿՋԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվությունն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումներին.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության զաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակչության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը: